

Юридична адреса - 88018, м.Ужгород, вул.Петра Лінтура, 10-Б, кв.2
Поштова адреса - 88000, м. Ужгород, вул. Фединця, 14
тел: +38 (050) 432-17-88
email: zakkdka@gmail.com , веб-сайт: www.vkdka.org

Legal address - apt. 2, 10B Lintura Street, Uzhgorod, 88018 Ukraine
Mailing address - 14 Fedyntsa Street, Uzhgorod, 88000 Ukraine
phone: +38 (050) 432-17-88
email: zakkdka@gmail.com , web-site: www.vkdka.org

Р І Ш Е Н Н Я

02 березня 2026 року

м. Ужгород

Кваліфікаційно-дисциплінарна комісія адвокатури (КДКА) Закарпатської області в особі дисциплінарної палати (надалі – Дисциплінарна палата) у складі голови Дисциплінарної палати Гончарова В.В., заступника голови Дисциплінарної палати Зеленька С.П., членів Дисциплінарної палати: Бабича В.В., Кучеренка В.О., Марини В.Г., Петюшки Р.В., Сочки І.І., розглянувши у відкритому засіданні в приміщенні КДКА Закарпатської області матеріали перевірки відомостей щодо вчинення дисциплінарного проступку адвокаткою В, –

ВСТАНОВИЛА:

16 січня 2026 року з Вищої кваліфікаційно-дисциплінарної комісії адвокатури (ВКДКА) до КДКА Закарпатської області надійшли для розгляду матеріали скарги громадянки Савчук Віти Ігорівни від 30.12.2025, в якій наводяться відомості щодо неналежної поведінки адвокатки В

Перевірку відомостей даної скарги доручено члену Дисциплінарної палати Кучеренку В.О.

Заслухавши Кучеренка В.О., який доповів матеріали проведеної ним перевірки вказаних відомостей, та ознайомившись з матеріалами цієї перевірки і довідкою, складеною за результатами перевірки, Дисциплінарна палата встановила наступні обставини.

Згідно з даними Єдиного реєстру адвокатів України (ЄРАУ) адвокатка В здійснює адвокатську діяльність на підставі відповідного свідоцтва № __, виданого __ відповідно до рішення Ради адвокатів Івано-Франківської області від __ № __.

Скарга Савчук В.І. зводяться до наступного.

Адвокатка В, діючи від імені і в інтересах громадянка С, яка є її матір'ю, звернулася до Івано-Франківського міського суду Івано-Франківської області з позовом до Державної установи «Івано-Франківський обласний центр контролю та профілактики хвороб Міністерства охорони здоров'я України» (надалі – ДУ «Івано-Франківський ОЦКПХ МОЗ») про поновлення С на роботі. Дана позовна заява зареєстрована вказаним судом і їй присвоєно єдиний унікальний номер №.

Скаржниця заявляє, що у такій позовній заяві адвокатка В неодноразово використовує лайливу лексику та надає лайливу характеристику керівнику ДУ «Івано-Франківський ОЦКПХ МОЗ», яка є відповідачем.

Зокрема вказує, що:

- в останньому абзаці сторінки 4 позовної заяви адвокатка В зазначає: «... керівник ДУ «Івано-Франківський ОЦКПХ МОЗ» цинічно бреше про те, що відповідь на адвокатський запит була надана в строки, передбачені законом»;

- в цьому ж абзаці адвокатка В стверджує, що відповідь, яку надав Савчук Руслан на звернення на гарячу лінію МОЗ було брехнею;

- в першому абзаці сторінки 5 позовної заяви адвокатка В вказує, що обидва листи керівника ДУ «Івано-Франківський ОЦКПХ МОЗ» цинічні і брехливі.

Скаржниця звертає увагу, що згідно з Великим тлумачним словником сучасної

мови термін «брехун» означає людину, яка завжди каже неправду, а синонімами такого терміну є пліткар, дезінформатор, наклепник, скоробреха, стобреха, підбрехач, брехач тощо.

А відповідно до Української малої енциклопедії термін «цинічний» - це прикметник, що описує ставлення чи поведінку людини, яка відверто зневажливо і грубо ігнорує загальноприйняті норми моралі, етики та поваги, виявляючи цинізм, тобто скептицизм, недовіру до щирості людей, іронію та зневагу до будь-яких «високих» ідеалів, вважаючи, що всі мотиви корисливі. Цинічна людина може бути безсоромною, брутальною, використовувати сарказм і насмішки, шукаючи негативне в усьому.

Скаржниця зазначає, що використання таких термінів як «цинічно бреше» та «цинічні і брехливі» стосовно характеристики особистих та ділових якостей будь-якої особи є прямим негативним судженням про її чесність і сприймається як приниження, а тому використання адвокаткою В цих термінів в позовній заяві формують різко негативний образ керівника ДУ «Івано-Франківський ОЦКПХ МОЗ» і є його образою, оскільки вони містять оцінку особистих якостей цього керівника і мають емоційно негативне забарвлення та принижують гідність людини.

При цьому скаржниця покликається на постанови Великої Палати Верховного Суду від 13.03.2019 у справі №199/6713/14-ц, від 07.11.2019 у справі №9901/324/19 і від 07.04.2021 у справі №9901/23/21, згідно з якими використання учасниками судового процесу нецензурної лексики, образливих і лайливих слів чи символів у поданих до суду документах (заяв по суті справи і з процесуальних питань та інших процесуальних документах) є одним із видів зловживань, і у таких випадках суд повинен застосовувати, зокрема, наслідки, передбачені ч.3 ст.44 ЦПК України, та повертати такі документи заявнику (позивачу).

Скажниця вважає, що дії адвокатки В по використанню в позовній заяві у справі №344/23017/25 вказаних вище термінів є грубим порушенням правил адвокатської етики, що підриває авторитет адвокатури України.

У скарзі також йдеться про порушення адвокаткою В вимог з оформлення і подання адвокатського запиту.

Так, 19.09.2025 на електронну пошту ДУ «Івано-Франківський ОЦКПХ МОЗ» надійшов адвокатський запит адвокатки В від 17.09.2025, до якого були додані ксерокопії її свідоцтва про право на заняття адвокатською діяльністю і ордеру на надання правничої допомоги.

Проте, ні вказаний адвокатський запит, ні додатки до нього не були підписані за допомогою кваліфікованого електронного підпису адвокатки В, що є порушенням вимог ч.1 ст.5 і ч.2 ст.6 Закону України «Про електронні документи та електронний документообіг», ст.24 Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність» та ст.5 Закону України «Про звернення громадян».

На думку скаржниці, таке порушення вимог з оформлення зазначеного адвокатського запиту адвокатка В є дисциплінарним проступком, що зумовлює наявність підстав для притягнення її до дисциплінарної відповідальності у відповідності до Узагальнення дисциплінарної практики КДКА що звернень з адвокатським запитом, затвердженого рішенням ВКДКА від 23.02.2023.

Крім того, скаржниця вказує, що згідно з даними ЄРАУ адвокатка В не виконала вимог з підвищення свого професійного рівня за 2020 і 2021 роки.

Скаржниця заявляє, що невиконанням таких вимог адвокатка В допустила невиконання своїх професійних обов'язків, передбачених п.п.1, 4. 5 ч.1 ст.21 і ч.1 ст.57 Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність» та ч.3 ст.11 і ст.65 Правил адвокатської етики, а відтак в її діях наявний дисциплінарний проступок.

Ураховуючи наведені обставини, просить притягнути цю адвокатку до дисциплінарної відповідальності застосувати стягнення у вигляді позбавлення права на заняття адвокатською діяльністю з подальшим виключенням з ЄРАУ.

До скарги додані, серед іншого, такі документи:

- витяг з ЄРАУ щодо адвокатки В;
- копія адресованої Івано-Франківському міському суду Івано-Франківської області позовної заяви С від 18.12.2025, поданої її представником В, до ДУ «Івано-Франківський ОЦКПХ МОЗ» про поновлення на роботі;
- копії адресованого ДУ «Івано-Франківський ОЦКПХ МОЗ» адвокатського запиту адвокатки В від 17.09.2025 і доданих до нього документів (свідоцтва про право на заняття адвокатською діяльністю і ордера на надання правничої допомоги);
- копія відповіді ДУ «Івано-Франківський ОЦКПХ МОЗ» від 24.09.2025 на такий запит.

Адвокатка В ще 31.12.2025 скерувала до КДКА Івано-Франківської області письмові пояснення, в яких описала хронологію обставин щодо скерування нею до ДУ «Івано-Франківський ОЦКПХ МОЗ» свого адвокатського запиту від 17.09.2025 та розгляду цього запиту, зазначивши, що надані керівником ДУ «Івано-Франківський ОЦКПХ МОЗ» відомості стосовно розгляду такого адвокатського запиту і надання відповіді на нього не відповідають дійсності.

З огляду на це вона в позовній заяві відобразила позицію клієнта (С) в частині надсилення керівником ДУ «Івано-Франківський ОЦКПХ МОЗ» цинічних та брехливих листів, і така позиція буде розглядатися в судовому порядку.

Звертає увагу, що брехливі відомості (брехня) – це неправдива інформація, яка свідомо поширюється з метою обману, введення в оману, нанесення шкоди тощо. У даному випадку є підстави вважати інформацію ДУ «Івано-Франківський ОЦКПХ МОЗ» брехливою, що повною мірою відображено в позовній заяві.

До цих пояснень адвокатка В додала, з поміж іншого, копії кадрових наказів ДУ «Івано-Франківський ОЦКПХ МОЗ» щодо переведення С з однієї посади на іншу і щодо її звільнення та копій трекінгів поштових відправлень, пов'язаних з перепискою між адвокаткою В і ДУ «Івано-Франківський ОЦКПХ МОЗ».

Згодом, адвокатка В надала Дисциплінарній палаті додаткові письмові пояснення, в яких зазначає, що скаргниця подає визначення слів «цинічний» та «брехун» з порушенням законів морфології, яка є невід'ємною частиною граматики української мови. Звертає увагу, що скаргниця за власною ініціативою змінила частину мови слів, яким в подальшому надає характеристику, посилаючись на тлумачний словник.

Стверджує, що використані нею в позовній заяві терміни не є грубими, образливими, лайливими чи агресивними, а були спрямовані на акцентування суперечності між наданими ДУ «Івано-Франківський ОЦКПХ МОЗ» відомостями і дійсними обставинами справи.

Щодо поданого нею до ДУ «Івано-Франківський ОЦКПХ МОЗ» адвокатського запиту від 17.09.2025 зазначає, що для пришвидшення обміну інформацією вона надіслала на електронну пошту адресата сканкопію підписаного нею такого запиту, що, на її думку, не може вважатися будь-яким порушенням. У той же час, ДУ «Івано-Франківський ОЦКПХ МОЗ» не був позбавлений права законно відмовити у наданні інформації, якщо вважав вказаний запит таким, що неналежно оформлений.

Стосовно виконання нею вимог з підвищення професійного рівня у 2021 і 2022 роках вказує, що за 2021 рік нею набрано 9 залікових балів підвищення кваліфікації, з необхідних 10.

У 2022 році вона пройшла певний онлайн-курс з підвищення кваліфікації, але у зв'язку з запровадженням на території України воєнного стану підсумкове тестування за результатами такого курсу вона пройшла 27.06.2023. Відтак, залікові бали за 2022 рік були зараховані до 2023 року, що стверджується відповідними даними веб-сайту Вищої школи адвокатури Національної асоціації адвокатів України (ВША НААУ). Так, за підрахунками 2023 року нею підвищено кваліфікацію на рівні 20 залікових балів, замість необхідних 10.

Також звертає увагу, що відповідно до норм Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність» адвокат може бути притягнутий до дисциплінарної відповідальності не пізніше ніж через рік з дня вчинення дисциплінарного проступку.

До цих додаткових пояснень додано ряд документів, які не стосуються предмету

перевірки скарги Савчук В.І.

У подальшому адвокатка В надала Дисциплінарній палаті роздруківки з веб-сайту ВША НААУ з інформацією щодо виконання нею вимог з підвищення професійного рівня за певні роки, зокрема і за 2021 та 2023 роки.

На підставі аналізу матеріалів перевірки Дисциплінарна палата приходить до наступних висновків.

Відповідно до ч.1 ст.39 Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність» за результатами розгляду заяви (скарги) про дисциплінарний проступок адвоката, довідки та матеріалів перевірки дисциплінарна палата кваліфікаційно-дисциплінарної комісії адвокатури більшістю голосів членів палати, які беруть участь у її засіданні, вирішує питання про порушення або відмову в порушенні дисциплінарної справи стосовно адвоката.

Згідно з положеннями абзацу 2 ч.2 ст.36 цього ж Закону дисциплінарну справу стосовно адвоката не може бути порушено за заявою (скаргою), що не містить відомостей про наявність ознак дисциплінарного проступку адвоката, а також за анонімною заявою (скаргою).

Частиною п'ятою статті 13 Закону України «Про судоустрій і статус суддів» встановлено, що висновки щодо застосування норм права, викладені у постановах Верховного Суду, є обов'язковими для всіх суб'єктів владних повноважень, які застосовують у своїй діяльності нормативно-правовий акт, що містить відповідну норму права.

Верховний Суд вже вирішував питання застосування статей 36-39 Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність», якими унормовані питання ініціювання дисциплінарної відповідальності адвоката та процедури таких стадій дисциплінарного провадження, як перевірка відомостей про дисциплінарний проступок адвоката і порушення дисциплінарної справи.

Так, в постановах від 04.10.2019 у справі №820/12154/15 та від 05.10.2021 у справі №826/12840/16 Верховний Суд виклав правову позицію, зміст якої зводиться до того, що до порушення дисциплінарної справи КДКА проводить попередню перевірку скарги на предмет того, чи наведені в ній обставини, що вказують на наявність в поведінці адвоката ознак дисциплінарного проступку, у зв'язку з чим оцінка поведінки адвоката для цілей визначення того, чи вчинив адвокат дисциплінарний проступок, чи ні, цій стадії не притаманна.

Зокрема, Верховний Суд у вказаних постановах, аналізуючи стадії дисциплінарного провадження та повноваження КДКА на кожній з них, зазначив, що до висновків про відсутність або про наявність ознак у діях адвоката дисциплінарного проступку, з прийняттям рішення про відмову у притягненні, або навпаки – про притягнення до дисциплінарної відповідальності із накладенням на адвоката дисциплінарного стягнення, дисциплінарна палата КДКА може дійти безпосередньо на стадії розгляду та вирішення дисциплінарної справи, після її порушення.

А в постанові від 21.09.2023 у справі №260/927/19 Верховний Суд на підставі аналізу положень абзацу 2 частини другої статті 36 Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність» дійшов висновку, що цією нормою заборонено порушувати дисциплінарні справи стосовно адвокатів лише у разі невідповідності скарги формальним критеріям змісту і оформлення: 1) якщо у ній не наведено конкретного прикладу поведінки адвоката, яка становить порушення, передбачені пунктами 1-7 частини другої статті 34 вказаного Закону; 2) якщо у ній відсутня інформація, яка дає змогу ідентифікувати скаржника (заявника), а перевірка скарги указаним критеріям оформлення і змісту не передбачає (не вимагає) безпосередньої оцінки поведінки адвоката на предмет того, чи становить вона склад дисциплінарного проступку.

Ураховуючи обов'язковість таких висновків Верховного Суду для застосування КДКА Закарпатської області у своїй діяльності та наведення в скарзі Савчук В.І. конкретних обставин поведінки адвокатки В, які, на думку скаржниці, містять ознаки дисциплінарного проступку, Дисциплінарна палата дійшла висновку про відсутність підстав для відмови в порушенні дисциплінарної справи за такою скаргою.

діяльність», Дисциплінарна палата –

ВИРІШИЛА:

Порушити дисциплінарну справу стосовно адвокатки В.

Призначити розгляд дисциплінарної справи на 16 год. 30 хв. 02 квітня 2026 року у приміщенні КДКА Закарпатської області за адресою: м. Ужгород, вул. Лінтура, 10-Б/2.

Копію цього рішення надіслати або вручити під розписку адвокатці та особі, яка ініціювала питання про дисциплінарну відповідальність адвокатки.

Дане рішення може бути оскаржено до Вищої кваліфікаційно-дисциплінарної комісії адвокатури або до суду протягом тридцяти днів з дня доведення цього рішення до відома вказаних осіб.

Голова Дисциплінарної палати

підпис

Валентин ГОНЧАРОВ

Секретар засідання

підпис

Василь БАБИЧ